

מועצה מקומית עארה ערעה

מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

דוח הממונה על תלונות הציבור

לשנת 2023

תוכן העניינים**עמוד**

1. הקדמה - פתח דבר 3

2. תלונות שהוגשו בשנת 2023 5

3. **נספחים לדוח**

3.1. חוק הרשויות המקומיות (ממונה על תלונות הציבור), תשס"ח-2008 9

3.2. נוסח טופס תלונה 13

הקדמה - פתח דבר

תפקיד הממונה על תלונות הציבור והסדרי הטיפול בתלונות הציבור מוסדרים בחוק הרשויות המקומיות (ממונה על תלונות הציבור), תשס"ח-2008 (להלן- החוק)¹.

מי רשאי להתלונן

על-פי החוק, כל אדם רשאי להגיש תלונה לממונה על תלונות הציבור.

על מי ניתן להתלונן

התלונה יכולה להיות על המועצה ומוסדותיה, על עובדיה, על נושאי משרה ועל ממלאי התפקידים בה, וכן על כל גוף עירוני² ועל נושאי משרה וממלאי תפקיד בו.

על מה ניתן להתלונן

תלונה צריכה לקיים שני תנאים מצטברים:

- (1) המעשה פוגע **במישרין במתלונן עצמו**, או מונע ממנו במישרין טובת הנאה, או מעשה הפוגע במישרין באדם אחר או המונע ממנו במישרין טובת הנאה והמתלונן קיבל, להנחת דעתו של הממונה על תלונות הציבור, את הסכמתו של אותו אדם להגיש תלונה בעניינו;
- (2) המעשה נעשה **בניגוד לחוק** או שנעשה **בלא סמכות חוקית** או **בניגוד למינהל תקין**, או שיש בו משום **נוקשות יתרה או אי-צדק בולט**.

תלונות שלא יבוררו

בסעיף 7 לחוק מפורטים המקרים בהם תלונות לא יבוררו.

דרכי הגשת תלונה

- בדואר רגיל : מועצה מקומית עארה ערעה- מיקוד 30026
- בדואר אלקטרוני : samers@arara-ara.muni.il
- במשרד הממונה על תלונות הציבור - במשרדי המועצה, בתאום מראש
- נוסח טופס הגשת תלונה מצורף כנספח לדוח ומפורסם באתר האינטרנט של המועצה

¹ נוסח החוק מצורף כנספח לדוח.

² גוף עירוני, כמשמעותו בסעיף 170 א(ב) לפקודת העיריות. הכוונה למועצה הדתית וכל גוף אשר המועצה משתתפת במעל 10% מתקציבו השנתי או משתתפת במינוי הנהלתו.

דוח שנתי

על-פי סעיף 15 לחוק, הממונה על תלונות הציבור יגיש לראש המועצה ולמליאת המועצה דוח שנתי, אשר יובא לדיון במליאת המועצה, ויהיה פתוח לעיון הציבור ופורסם באתר האינטרנט של המועצה.

ראוי לציין, שתלונה שמוגשת לממונה על תלונות הציבור, הינה בגין מעשה או מחדל שפגע במתלונן או מנע ממנו טובת הנאה ושהמעשה או המחדל נעשו בניגוד לחוק או ללא סמכות חוקית או בניגוד למינהל תקין או שיש בהם משום נוקשות יתרה או אי צדק בולט.

בכדי לייעל הליך הטיפול בתלונות, ראוי לפעול למיצוי המענה מהגורמים האחראיים על נושא הפניה בטרם פניה בתלונה.

חשוב לציין, ובמיוחד בשל תחילת פעילות ממונה תלונות ציבור במועצה, ראוי להנגיש את המידע לציבור ופעולות הסברה בדבר קיומו של מוסד תלונות הציבור, פרטי ההתקשרות עם הממונה על תלונות הציבור, הדרכים להגשת תלונה, ועל מי ומה ניתן להתלונן, הן בפרסום באתר האינטרנט של המועצה והן בלוחות המודעות ובדרכי אחרות שהמועצה תראה לנכון.

ראשון במאי, 2024

תלונות שהוגשו בשנת 2023 לממונה על תלונות הציבור

- בשנת 2023, הוגשו 14 תלונות לממונה על תלונות הציבור.

- התפלגות התלונות לפי תחומים:

מספר תלונות	תחום	מס'
8	מחלקת שיפור פני העיר (להלן: שפ"ע) - תשתיות	1
4	מחלקת שפ"ע - איפיוני פסולת גזם וגושית	2
1	מחלקת שפ"ע - מטרד ריח	3
1	מחלקת חינוך	4
14	סך הכל	

1. תלונות - מחלקת שפ"ע - תשתיות

הוגשו 8 תלונות בתחום מחלקת שפ"ע בנושא תשתיות כבישים, תיעול, תאורה, מבני ומתקני ציבור ותקשורת. 6 תלונות מהם נמצאו מוצדקות בעיקרן ושתי תלונות טופלו על ידי המועצה במתן מענה ולו חלקי. שתי תלונות נוספות בדבר מפגע בכביש, ותיעול, ולאור כוונת המתלוננים להגיש תביעה משפטית, התלונות לא בוררו מאחר ויבוררו בהליך משפטי לפי המתלוננים. לדעת הממונה על הציבור, רוב התלונות בתחום התשתיות מוצדקות, כאשר תושבים מתלוננים על מפגעים בכבישים, שמונעים מהם בחלק מהקרים גישה נוחה ובטוח לבתים, מפגעי אבק (דרכי עפר), כאשר תשובות המועצה שטרם טופלו בשל מגבלות תקציביות, אולם לדעת הממונה על תלונות הציבור, בחלקן ניתנות היו לטיפול ומענה בעלויות נמוכות, כמו תיקוני תאורה, ליקויים בריצוף של אבן משתלבת, שער של מגרש ספורט ואחר.

2. תלונות – מחלקת שפ"ע- אי פינוי פסול גזם וגושית

מעבר לפניות הרבות במוקד המועצה בנושא אי פינוי גזם, הוגשו 4 תלונות בנושא אי פינוי פסולת גזם ופסולת גושית. 3 מהתלונות טופלו לאחר הגשת התלונות ושנמצאו מוצדקות. תלונה אחת, שנטען על אי פינוי פסולת גושית רגילה (כמו ריהוט ישן) כלל פסולת עבודות בניה ואשר הובהר למתלוננים שהמועצה לא נוהגת לפנות פסולת עבודות בניה, ושזה באחריות בעל הנכס שמבצע בו פעולות שיפוץ ובניה.

3. תלונה- מטרד סביבתי (ריח וחרקים)

תלונה בשל מטרד ריח מערימות של זבל בעלי חיים שמשמש כדשן בחלקה הצמודה לביתו של המתלונן. בירור התלונה מול מנהל שפ"ע, צוין שהשכן שמניח ערמות דשן זבל בעלי חיים, לצורך שימוש בדישון קרקע חקלאית שברשותו.

לדעת הממונה על תלונות הציבור, התלונה מוצדקת ועל המועצה לפעול לכך שהנחת דשן של זבל בעלי חיים תהיה בהתאם לכללים המחייבים בעניין, למניעת מפגעים סביבתיים. הנחת דשן זבל בעלי חיים ללא טיפול מתאים על פי הכללים יש בה מעין מפגע סביבתי של ריח וחרקים, ועלולה לגרום לזיהומים, שהמועצה אמורה למנוע מפגע זה ולטפל בו.

4. תלונה- רישום במסגרת חינוך

המתלונן ציין שהבת שלו רשומה בגן ילדים אשר יום השהייה בגן מסתיים לקראת השעה 14:00, כאשר שאר הילדים הולכים הביתה והבת נשארת לבד עם הצוות החינוכי, דבר שמאלץ איסופה המוקדם ובשעות העבודה של ההורים ואי מתן שהייה מספקת במסגרת חינוכית.

הממונה על תלונות הציבור בדעה שהתלונה מוצדקת, ועם בירורה מול מחלקת החינוך במועצה, ניתן פתרון לאפשר לבת לפנות לגן ילדים אחר שיש בו תכנית ניצנים, שמאפשרת שהייה של הבת בשעות אחרי הצהריים עם שאר ילדי הגן.

תלונות נוספות שהוגשו למשרד מבקר המדינה בתפקידו כנציב תלונות הציבור

בעקרון, ולפי סעיף 7(א) (5) תלונות שהוגשו ומטופלות על ידי משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור, לא ניתן לבררן על ידי הממונה על תלונות הציבור של המועצה. אולם, הנוהג שקיים בפועל למען שיפור הטיפול בתלונות הציבור, הינו מנגנון של שיתוף פעולה, כאשר משרד מבקר המועצה ונציב תלונות הציבור נעזר בממונה תלונות הציבור המועצה לבירור וטיסול בתלונה.

שיתוף פעולה עם משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

הממונה על תלונות הציבור מסייע בבירור תלונות שהוגשו למשרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור,

חוק הרשויות המקומיות (ממונה על תלונות הציבור), תשס"ח-2008³

1. בחוק זה –
 "ממונה על תלונות הציבור" – מי שמונה לפי חוק זה להיות ממונה על תלונות הציבור ברשות מקומית;
 "מעשה" – לרבות מחדל;
 "רשות מקומית" – עירייה, מועצה מקומית או איגוד ערים;
 "השר" – שר הפנים.
2. (א) (1) מועצת רשות מקומית תמנה את מבקר הרשות המקומית לממונה על תלונות הציבור, ואולם היא רשאית, מטעמים מיוחדים, למנות לתפקיד זה עובד בכיר אחר של הרשות המקומית, והכל ובלבד שלא יהיה בעיסוקו האחר כדי להפריע למילוי תפקידו כממונה על תלונות הציבור;
 (2) לא ימונה עובד בכיר כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוא בעל תואר אקדמי מוכר מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל, כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958, או תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהוא מוסד מוכר במדינתו, ובעל ניסיון של חמש שנים בתפקיד ניהולי במגזר הציבורי.
 (ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי למנוע מרשות מקומית להעסיק ממונה על תלונות הציבור בתפקיד זה בלבד, ובלבד שהעסקתו כאמור תוקצבה במסגרת התקציב המאושר של הרשות המקומית והתקיימו בו התנאים האמורים בסעיף קטן (א)(2).
 (ג) ראה השר כי רשות מקומית אינה ממנה ממונה על תלונות הציבור, רשאי הוא לדרוש ממנה, בצו, כי תמנה ממונה על תלונות הציבור כאמור בתוך הזמן הנקוב בצו; לא מילאה רשות מקומית אחר הצו בתוך הזמן האמור, רשאי השר למנות ממונה על תלונות הציבור במקומה.
 (ד) על מינויו וכהונתו של הממונה על תלונות הציבור ברשות המקומית יחולו ההוראות החלות על עובדי אותה רשות מקומית, ואולם לא יועבר הממונה על תלונות הציבור מתפקידו אלא על פי החלטת מועצת הרשות המקומית, ולאחר שניתנה הודעה כדין לכל חברי המועצה שדבר העברתו מהתפקיד יידון באותה ישיבה.
 (ה) הרשות המקומית תעמיד לרשות הממונה על תלונות הציבור משאבים הולמים הדרושים לו לשם מילוי תפקידו.
 3. במילוי תפקידו יהיה הממונה על תלונות הציבור עצמאי ובלתי תלוי, ואחראי בפני מועצת הרשות המקומית בלבד.
 4. הממונה על תלונות הציבור חייב לשמור בסוד כל ידיעה שהגיעה אליו עקב עבודתו, לא לעשות בה שימוש ולא לגלותה לאחר, אלא לשם ביצוע תפקידו לפי חוק זה או תפקידו כמבקר הרשות המקומית, זולת אם הגילוי נדרש על פי כל דין, ואולם לא שימש הממונה על תלונות הציבור גם כמבקר הרשות המקומית – רשאי הוא להעביר את המידע למבקר הרשות המקומית לשם מילוי תפקידו כמבקר.
 5. (א) כל אדם רשאי להגיש תלונה לממונה על תלונות הציבור על הרשות המקומית ומוסדותיה, על עובד, על נושא משרה או על ממלא תפקיד ברשות המקומית, וכן על גוף עירוני מבוקר כמשמעותו בסעיף 170א(ב) לפקודת העיריות, על נושא משרה או על ממלא תפקיד בו.
 (ב) תלונה כאמור בסעיף קטן (א) תהא בעניין הנוגע למילוי תפקידו של הנילו, ובלבד שהתקיימו שני אלה:
 (1) המעשה פוגע במישרין במתלונן עצמו, או מונע ממנו במישרין טובת

³ החוק מפורסם באינטרנט.

- הנאה, או מעשה הפוגע במישרין באדם אחר או המונע ממנו במישרין טובת הנאה והמתלונן קיבל, להנחת דעתו של הממונה על תלונות הציבור, את הסכמתו של אותו אדם להגיש תלונה בעניינו ;
- (2) המעשה נעשה בניגוד לחוק או שנעשה בלא סמכות חוקית או בניגוד למינהל תקין, או שיש בו משום נוקשות יתרה או אי-צדק בולט.
6. תלונה שהוגשה בכתב או תלונה שהוגשה בעל פה ונרשמה מפי המתלונן תיחתם בידי המתלונן ויצוינו בה שם המתלונן ומענו, תיאור מפורט של העניין שעליו נסבה התלונה, לרבות המועד שבו אירע, וכל פרט אחר הנוגע לעניין והמסייע לבירור יעיל של התלונה.
7. (א) לא יהיה בירור בתלונות אלה :
- (1) תלונה בעניין התלוי ועומד בבית משפט או בבית דין או שבית משפט או בית דין הכריע בו לגופו ;
- (2) תלונה שהממונה על תלונות הציבור סבור שהיא קנטרנית או טורדנית ;
- (3) תלונה על פעולה שיפוטית או מעין שיפוטית ;
- (4) תלונה של עובד בעניין הנוגע לשירותו כעובד, ואולם יהיה בירור על מעשה החורג מהוראות חוק, תקנות, הסכם קיבוצי או מהסדרים כלליים שנקבעו כדין ;
- (5) תלונה בעניין שכבר הוגשה לגבי תלונה למבקר המדינה בתפקידו כנציב תלונות הציבור לפי חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
- (ב) לא יהיה בירור בתלונות אלה, אלא אם כן מצא הממונה על תלונות הציבור שיש סיבה מיוחדת המצדיקה את בירורן :
- (1) תלונה בעניין שניתנה בו החלטה שעליה אפשר, או היה אפשר, להגיש על פי דין השגה, ערר או ערעור, והוא אינו מסוג העניינים שסעיף קטן (א)(1) דן בהם ;
- (2) תלונה שהוגשה לאחר שעברה שנה מיום המעשה שעליו נסבה התלונה או מיום שהמעשה נודע למתלונן, לפי המאוחר יותר.
- (ג) הוגשה תלונה שלפי סעיף 5 או לפי סעיפים קטנים (א) או (ב) אין לברר אותה, יודיע הממונה על תלונות הציבור למתלונן, בכתב, שלא יטפל בה ויצוין את הנימוקים לכך.
8. (א) הממונה על תלונות הציבור רשאי לברר את התלונה בכל דרך שיראה לנכון, והוא אינו קשור להוראה שבסדר דין או בדיני ראיות.
- (ב) הממונה על תלונות הציבור יביא את התלונה לידיעת הנילון, ואם היה עובד, נושא משרה או ממלא תפקיד כאמור בסעיף 5 – גם לידיעת הממונה עליו, ייתן להם הזדמנות נאותה להשיב עליה, והוא רשאי לדרוש מהם כי ישיבו על התלונה בתוך תקופה שיקבע בדרישתו.
- (ג) הממונה על תלונות הציבור רשאי לשמוע את המתלונן, את הנילון וכל אדם אחר, אם ראה בכך תועלת.
- (ד) לצורך הבירור רשאי הממונה על תלונות הציבור –
- (1) לדרוש מכל אדם למסור לו, בתוך תקופה שיקבע בדרישה ובאופן שיקבע, כל ידיעה או מסמך העשויים לדעת הממונה על תלונות הציבור לעזור בבירור התלונה ;
- (2) לדרוש מכל עובד של גוף מן הגופים המנויים בסעיף 5(א) להתייצב לפניו במועד שיקבע לשם מסירת ידיעות או מסמכים כאמור בפסקה (1).
- (ה) אין בהוראות סעיף קטן (ד) כדי לגרוע מכללי חסיונות עדים או כללי ראיות חסיות.
- (ו) הוגשה תלונה על הממונה על תלונות הציבור או על עובדים הכפופים לו,

- לרבות בעניין הנוגע למילוי תפקידיהם האחרים ברשות המקומית, יברר היועץ המשפטי של הרשות המקומית את התלונה האמורה; בבירור תלונה כאמור יהיו ליועץ המשפטי של הרשות המקומית סמכויות הממונה על תלונות הציבור לפי חוק זה.
9. (ז) בירור התלונה יסתיים לכל המאוחר עד תום שנה אחת מיום הגשתה. לא יעשה אדם דבר שיש בו כדי להפריע בהגשת תלונה לממונה על תלונות הציבור או בבירורה, או למנוע או לעכב את הגשתה או בירורה.
10. הממונה על תלונות הציבור יפסיק בירור תלונה אם ראה כי מלכתחילה לא היה מקום לבירורה לפי הוראות חוק זה, ורשאי הוא להפסיקו אם ראה שעניין התלונה בא על תיקונו או שהמתלון ביטל את תלונתו; הממונה על תלונות הציבור יודיע בכתב למתלון, לנילון ולממונה עליו, שהפסיק את הבירור ויציין את הנימוקים לכך.
11. (א) מצא הממונה על תלונות הציבור, בתוך הליך הבירור, שהתלונה היתה מוצדקת, כולה או חלקה, ינהג כמפורט להלן:
- (1) ימסור על כך הודעה מנומקת בכתב למתלון, לנילון, לממונה עליו ולראש הרשות המקומית;
 - (2) היה הנילון ראש הרשות המקומית – תימסר הודעה כאמור גם למועצת הרשות המקומית;
 - (3) העלה בירור התלונה קיומו של ליקוי – רשאי הממונה על תלונות הציבור להצביע לפני הנילון ולפני ראש הרשות המקומית או מועצת הרשות המקומית, לפי העניין, על הצורך בתיקון הליקוי ועל הדרך והמועד לכך.
- (ב) הנילון או הממונה עליו, וכן, לפי העניין, ראש הרשות המקומית, יודיעו לממונה על תלונות הציבור על האמצעים שנקטו לתיקון הליקוי בתוך המועד כאמור בסעיף קטן (א)(3).
12. בהודעה לפי סעיף 11(א) יהיה הממונה על תלונות הציבור פטור מלציין את ממצאיו או נימוקיו –
- (1) כשהתלונה היתה בעניין מינוי למשרה פלונית או הטלת תפקיד פלוני;
 - (2) כשהחומר או הראיה עלולים לדעתו לפגוע שלא כדין בזכותו של אדם זולת המתלון;
 - (3) כשיש לדעתו בגילוי החומר או הראיה משום גילוי סוד מקצועי או ידיעה סודית כמשמעותם לפי כל דין.
13. מצא הממונה על תלונות הציבור כי התלונה אינה מוצדקת, יודיע על ממצאיו למתלון, לנילון ולממונה עליו.
14. (א) החלטותיו של הממונה על תלונות הציבור בעניין תלונה –
- (1) אין בהן כדי להעניק למתלון או לאדם אחר זכות או סעד בבית משפט או בבית דין, שלא היו לו לפני כן;
 - (2) אין בהן כדי למנוע מהמתלון או מאדם אחר להשתמש בזכות או לבקש סעד שהוא זכאי להם, ואולם אם נקבע לכך מועד בחיזוק, לא יוארך המועד בשל הגשת התלונה או בירורה.
- (ב) לא ייזקק בית משפט או בית דין לבקשת סעד נגד החלטותיו וממצאיו של הממונה על תלונות הציבור בעניין תלונה.
15. הממונה על תלונות הציבור יגיש לראש הרשות המקומית ולמועצת הרשות המקומית דין וחשבון על פעולותיו לא יאוחר מ-1 במאי בכל שנה; המועצה תקיים דיון בעניין הדין וחשבון בתוך חודשיים מיום שהוגש לה; דין וחשבון כאמור יהיה פתוח לעיון הציבור ויפורסם באתר האינטרנט של הרשות

המקומית.

16. (א) דוחות או כל מסמך אחר שהוציא או הכין הממונה על תלונות הציבור במילוי תפקידיו לא ישמשו ראיה בכל הליך משפטי או משמעותי.
(ב) הודעה שנתקבלה אגב מילוי תפקידיו של הממונה על תלונות הציבור לא תשמש ראיה בהליך משפטי או משמעותי.
17. הרשות המקומית תפרסם את פרטי הממונה על תלונות הציבור ודרכי הגשת תלונה לפי חוק זה-
(1) במודעות שתציג על לוחות המודעות במשרדי הרשות המקומית;
(2) באתר האינטרנט של הרשות המקומית;
(3) בהודעות תשלום ארנונה לחייבים;
(4) בדרכים נוספות שתקבע מועצת הרשות המקומית.
18. השר ממונה על ביצוע חוק זה.
19. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו.
20. עובד הרשות המקומית שמונה כדין לבירור תלונות הציבור ברשות מקומית ועסק בפועל בבירור תלונות כאמור ערב פרסומו של חוק זה (להלן – יום הפרסום), יראו אותו כאילו מונה להיות ממונה על תלונות הציבור לפי חוק זה, ובלבד שבתום חמש שנים מיום הפרסום, יתקיימו בו תנאי הכשירות הקבועים בסעיף 2(א)(2).

המועצה המקומית עארה ערערה

מבקר המועצה והממונה על תלונות הציבור

טופס להגשת תלונה לממונה על תלונות הציבור

פרטים שימולאו על ידי הממונה
מספר : _____
תאריך קבלת התלונה : _____

פרטי המתלונן/ת :

שם :

מספר זיהוי/ת.ז. :

כתובת

ישוב

רחוב

מיקוד

דואר אלקטרוני

מס' טלפון

הנדון :

תאריך המקרה

חתימת המתלונן/ת

13